

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3397/2023. (VII. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.37.372/2022/2. számú végzése, valamint a Debreceni Törvényszék 102.K.702.243/2020/87. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A dr. Vágner Elza ügyvéd által képviselt alapítvány indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Kúria Kfv.II.37.372/2022/2. számú végzésével, valamint a Debreceni Törvényszék 102.K.702.243/2020/87. számú ítéletével szemben.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt, megtámadott döntések a következők.
- [3] A Kúria 2022. május 18-án meghozott Kfv.II.37.372/2022/2. számú végzésével megtagadta az indítványozó által benyújtott felülvizsgálati kérelmet, a Debreceni Törvényszék 2022. március 3-án meghozott – a felperes indítványozó keresetét elutasító – 102.K.702.243/2020/87. számú ítéletével szemben.
- [4] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy előzménye a következő.
- [5] A felperes indítványozó 2015. október 1-én építési engedély iránti kérelmet nyújtott be a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályához (a továbbiakban: alperesi jogelőd hatóság) a tiszadobi Andrassy kastély kertjében egy sírkápolna létesítésére. A felperes indítványozó az Andrassy-sírkápolna projektet 2014-ben indította meg és a hatósági eljárást megelőző egyeztetési szakaszban beszerezte a Nemzeti Örökség Intézete Kegyeleti Bizottságának és a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság sírkápolna megépítését jóváhagyó határozatát is. A felperes indítványozó 2014 januárjában levélben kereste meg a kastély vagyongazdálkodóját, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kirendeltségét (továbbiakban: Főigazgatóság) a vagyongazdálkodói hozzájáruló nyilatkozat megadása céljából, 2015 nyarán pedig az alperesi jogelődöt tájékoztatta a sírkápolna megépítésének szándékáról.
- [6] Az alperesi jogelőd hatóság a 2015. október 1-én megindított építési engedély kérelemre lefolytatott eljárásában az SZ-10D/01546/3/2015. számú, 2015. december 3-án kelt határozatával engedélyezte a sírkápolna megépítését, mely határozat 2015. december 21. napján jogerőre emelkedett.
- [7] A felperes indítványozó ezt követően benyújtott építési engedély meghosszabbítására irányuló kérelmeire a jogelőd hatóság először a 2019. január 24-én kelt, SZ-10/106/00050-5/2019. számú határozatával, 2019. december 21-ig, majd másodszor a 2020. január 24-én kelt, SZ-10/106/00016-2/2020. számú határozatával, 2020. december 21-ig hosszabbította meg az alaphatározat hatályát.
- [8] A felperes indítványozó, a 2020. március 27-én kelt kérelmében, egyebek mellett vis maior helyzetre hivatkozással kérte annak megállapítását, hogy a 2020. január 24-én kelt határozatban megjelölt egy éves építésre nyitva álló határidő az akadály megszűnéséig félbeszakad 2020. március 12-től úgy, hogy az egyéves építési határidő nem kezdődött el joghatályosan a felperes indítványozó számára.
- [9] Az időközben bekövetkezett jogszabályi változások miatt a hatáskörrel rendelkező Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: alperes) a felperes indítványozó határidő félbeszakadásának megállapítására irányuló kérelmét 2020. április 2-án kelt végzésében visszautasította, mely döntést a felperes keresettel támadta, a peres eljárást az indítvánnyal érintett jelen közigazgatási jogvita érdemi elbírálásáig a bíróság felfüggesztette.
- [10] Az alperes az előtte megindult eljárás részeként észlelte azt, hogy a jogelőd hatóság iratanyagában a 2015. december 3-án kelt SZ-10D/01546/3/2015. számú alap építési engedély határozattal szembeni, a Főigazgatóság, mint akkori vagyongazdálkodó 2015. december 16-án kelt fellebbezése lelhető fel, melynek felterjesztésére nem került sor, így azt a 2020. május 12-én kelt iratával felterjesztette a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező

másodfokú hatósághoz, Budapest Főváros Kormányhivatalához elbírálás céljából. Egyidejűleg saját hatáskörben eljárva az SZ-10/ÉTDR-06/601-11/2020. számú határozatával az alaphatározat érvényességét másodszor is egy évvel meghosszabbító határozatát, továbbá a határidő félbeszakadás és egy éves határidő kezdetének megállapítására vonatkozó felperesi kérelmet visszautasító végzését visszavonta.

- [11] A felperes az alperes ezen, SZ-10/ÉTDR-06/601-11/2020. számú határozatát is keresettel támadta, melyet egyesítettek a már folyamatban lévő ügyhöz.
- [12] A másodfokú hatóságként eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala a Főigazgatóság fellebbezését elbírálva a jogelőd hatóság sírkápolna építését engedélyező SZ-10D/01546/3/2015. számú alaphatározatát megsemmisítette, annak első meghosszabbítására (SZ-10/106/00050-5/2019. számú határozat) is kiterjedően és az alperest új eljárás lefolytatására utasította. Egyben meghatározta azt, hogy az eljárásba ügyfélként a 2015. szeptember 24-étől 2016. március 30. napjáig vagyonekezelői jogosultsággal rendelkező Főigazgatóság végső jogutódját is be kell vonni.
- [13] Az alperes a megismételt eljárásban megvizsgálta az alap építési engedély iránti kérelem előterjesztése és az új eljárás megindulása időpontjában hatályos helyi építési szabályzat (a továbbiakban: HÉSZ) és a további építésügyi jogszabályok vonatkozó előírásait. Vizsgálata eredményeként megállapította, hogy az alapkérelem előterjesztése időpontjában, és a megismételt eljárás megindulása időpontjában hatályos jogszabályok alapján egyaránt nem adható ki a sírkápolna építési engedélye.
- [14] Vagyis a kérelem elutasításának van helye. Ennek indoka, hogy az alapkérelem előterjesztésekor (azaz 2015-ben) a telek útszabályozással volt érintett, és a telek nem került kialakításra, ezáltal az rendezetlen volt, míg az új eljárás megindulásakor (azaz 2020-ban) a tervezett épület (a sírkápolna) építési helyen kívülre van tervezve. Ehhez képest pedig a tiszadobi HÉSZ egyik időállapota szerint sem engedélyezhető a kérelem, annak kapcsán már az előterjesztésekor hatályos időállapot szerint is elutasításról kellett volna döntenie.
- [15] Megállapította továbbá, hogy a Nemzeti Örökség Intézetének 2015. június 29-én kelt véleménye nem releváns a Műemléki Tanácsadó Testület helyettesítésére, pótlására nem alkalmas. Az utóbb beszerzett Műemléki Tanácsadó Testületi szakvélemény pedig a sírkápolna felépítését és engedélyezését nem támogatta.
- [16] A felperes indítványozó kereseti kérelmet terjesztett elő a megismételt eljárásban hozott határozattal szemben, melyben arra hivatkozott, hogy az alperes nem tett eleget az Alaptörvényben foglalt kötelezettségének, megsértette a jogbiztonság elvét és más eljárási garanciákat, valamint az alkalmazandó anyagi jogszabályokat is. Álláspontja szerint az alap építési engedély határozathoz jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogai kapcsolódnak.
- [17] 1.2. A közigazgatási perben a Debreceni Törvényszék 2022. március 3-án meghozott 102.K.702.243/2020/87. számú ítéletével a felperes keresetét mint alaptalant elutasította.
- [18] A Debreceni Törvényszék megállapította, hogy a fellebbezés folytán az SZ-10D/01546/3/2015. számú építési engedélyről rendelkező alaphatározat nem emelkedhetett jogerőre, bár a fellebbezés felterjesztésére jelentős késedelemmel került sor, az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot nem sértett. A felperes indítványozó pedig nem igazolta, ekként nem is bizonyította, hogy az építési engedély alapján végezhető kivitelezési tevékenységet megkezdte, amit alátámaszt az is, hogy a jogvitára okot adó helyzet is az építési engedély hatályának többszöri meghosszabbításának eredményeként alakult ki.
- [19] A bíróság hivatkozott a Kúria KGD2015.171. szám alatti döntésére is és megállapította, miszerint alperesnek a megismételt építési engedélyezési eljárásban az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 36. § (3)–(4) bekezdései alapján vizsgálnia kellett a kérelem benyújtásának időpontjában és az elbírálás időpontjában hatályos építésügyi rendelkezéseket is, és az ügyfélre kedvezőbb szabályokat kellett figyelembe vennie.
- [20] Az elsőfokon eljáró bíróság megállapította továbbá, hogy az iratanyagban fellelt, arra jogosulttól származó és határidőn belül benyújtott fellebbezés tényére figyelemmel a másodfokú hatóság jogszerűen határozott az alap építési engedély megsemmisítéséről és az alperes új eljárásra kötelezéséről. S a megismételt eljárásban az alperes a felperesi ügyfél érdekeit szem előtt tartva a kérelmet a benyújtása és az elbírálása időpontjában alkalmazandó jogszabályok alapján is megvizsgálta, és jogszerűen állapította meg, hogy egyik időállapot szerint sem volt lehetőség építési engedély kiadására, az építésügyi szakmai okok, s az arra feljogosított műemléki tanácsadó testület támogatási véleménye hiányában.

- [21] 1.3. A felperes indítványozó a jogerős ítélettel szemben a felperes indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melynek befogadását a Kúria a 2022. május 18-án meghozott Kfv.II.37.372/2022/2. számú végzésével megtagadta.
- [22] A Kúria döntése szerint a felperes indítványozó valamennyi hivatkozása valójában a bíróság mérlegelését, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, azonban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének a felülvizsgálati eljárásban nincs helye. Ugyanakkor a Kúria szerint a felülvizsgálat során megállapítható volt, hogy eljáró bíróság ítéletében a törvényi szabályok szerint állapította meg a tényállást és a jogi álláspontját, valamint a felperes bizonyítási indítványainak elutasítását részletesen, alaposan megindokolta; így annak felülmérlegelésére a Kúriának nem volt jogszabályi lehetősége.
- [23] A Kúria megállapította továbbá azt is, hogy a támadott ítélet az ítélezési gyakorlatnak megfelel, nem merült fel olyan kérdés, amely miatt az ítélezési gyakorlat továbbfejlesztése indokolt lenne. A jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok sérelme kapcsán utalt arra a Kúria, hogy ez a garanciális rendelkezés a végleges közigazgatási határozatokhoz kapcsolódik, melyről nem lehetett szó, tekintettel arra, hogy az elsőfokú építési engedély a határidőben benyújtott, ám el nem bírált fellebbezésre tekintettel véglegessé nem vált. Mindezen túl az ügyben felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége nem volt megállapítható, amint az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége sem.
- [24] 2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Kúria Kfv.II.37.372/2022/2. számú végzése, továbbá a Debreceni Törvényszék 102.K.702.243/2020/87. számú ítélete megsemmisítését kérte.
- [25] Az indítványban foglaltak szerint az elsőfokú bíróság eljárása sértette a jogbiztonság elvét, a jogállamiság követelményét, nem vizsgálta az indítványozó érdekeltségét, a bizonyításnak gátat szabott, az általa megállapított tényállás valótlan, ezért sérti a tisztességes tárgyaláshoz való jogot. Álláspontja szerint az Alaptörvénnyel szembenálló első- és másodfokon eljáró hatóságok, a Debreceni Törvényszék jogellenes eljárása, a négy és fél év után „megtalál” és felterjesztett, majd kialakított hatósági álláspont. S így annak egyenes következményeként, azzal okozati összefüggésben állóan az eljárásukkal nem csupán az indítványozó kulturális örökségvédelmi célját sértették meg, hanem megsértették a történeti alkotmányunk vívmányait is.
- [26] Álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog azt jelenti, hogy négy és fél év után ne találjanak kétes fellebbezést és ne lehessen olyan álláspontot kialakítani, ami bár a gazdasági szereplőnek kedvez, viszont az Alaptörvénybe ütközik, és az alapítványi célra megsemmisítőleg hat.
- [27] Az indítványozó szerint az ügyben eljáró elsőfokú bíróság az eljárása során nem ismerte fel az alperesi hatóság, valamint a másodfokú hatóság eljárásának jogellenességét, sem pedig a jogellenes eljárások és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése közötti érdemi alkotmányjogi összefüggését, a jogellenesség kirívó voltát.
- [28] Az indítványozó szerint továbbá – az ő hátrányára – sérült a törvény előtti egyenlőség és pártatlan eljáráshoz való jog sérült az indítványozó irányában, mivel csak az alperes álláspontját vette figyelembe mind a másodfokú hatóság, mind a bíróság és nem észlelte, hogy az alperes álláspontja négy és fél év után változott meg (négy és fél év után „kialakult” (nem vizsgálta ugyanis a késedelem körülményeit. Amikor ugyanis az indítványozó többlet időt kért a sírkápolna megvalósítására, ezt észelve az alperes „megtalálja”, és felterjeszti a fellebbezést és javasolja az építési engedély elutasítását. Ennélfogva az ügyben eljáró bíróság maga vált a jogbizonytalanság forrásává, ami pedig megfosztotta az indítványozót a célja megvalósításától (az Andrassy sírkápolna megvalósításától), tetemes kár-költségeket és erkölcsi kárt szenvedve el. A fellebbezés alperes általi, több mint négy és fél év után történet megtalálásáról az indítványozónak nem volt, nincs tudomása, arról nem lett tájékoztatva. Ehhez képest az alperes a fellebbezés benyújtásakor nem vizsgálta meg, azt nem határidőben terjesztette fel a másodfokú hatósághoz, s ennek terhét pedig az indítványozóra hárítja, egy olyan fellebbezés kapcsán, ami iránt a fellebbező több mint négy évig nem érdeklődött. Mindezen túl – az indítványozó szerint – vizsgálni kellett volna a fellebbező ügyféli jogállásának a fellebbezés elbírálásakor fennállását is Hivatalból észlelni kellett volna továbbá a bíróságnak a jóhiszemű joggyakorlás tényét is.
- [29] Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a Legfelsőbb Bíróság több ítéletében megállapította, hogy a közigazgatási szerv mulasztása nem vezethet a tulajdonos, vagy az építető hátrányához. Az elsőfokon eljáró bíróság viszont – az indítványozó szerint – nem vette figyelembe ezt az irányutatást, és a Kúria Kpkf.I.39.216/2020/2. számú iránymutatását sem.
- [30] Ehhez képest az eljáró bíróság megsértette az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, B) cikk (1) bekezdését, a C) cikk (1) bekezdését, az E) cikket, az M) cikk (2) bekezdését, a P) cikk (1) bekezdését, az R) cikkét, a Q) cikk

- (2)–(3) bekezdését, illetve a XV. cikkét, a XXIV. cikk (1)–(2) bekezdését, a XXV. cikket, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését is.
- [31] Az indítványozó szerint a Kúria végzése pedig sérti az Alaptörvény I. cikk (3)–(4) bekezdését, a II. cikket, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint a 28. cikket. A Kúria ugyanis mellőzte az arányosságot, a jogbiztonságot az ügy minden résztvevője számára biztosítani, figyelmen kívül hagyta továbbá az ügyben – azonnali jogvédelem tárgyában – hozott két korábbi határozatát.
- [32] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [33] 3.1. Az Alkotmánybíróság tanácsa megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtotta be jogi képviselő útján, az indítványozó az ügy felpereseként érintettnek minősül. Az indítvány megjelölte az indítványozó jogosultságát és az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]; az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], valamint az Alaptörvény indítványozó szerint sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [34] Az indítványozó az eljárási jogosultságaira vonatkozóan, az Alaptörvény XV. cikkével, XXIV. cikkével, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben megjelölte az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolta, hogy a sérelmezett bírói döntések álláspontja szerint miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]. Az indítványozó továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a támadott bírói döntések – közigazgatási határozatokra is kiterjedő – megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [35] 3.2. A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt illetően az Alkotmánybíróság utal állandó gyakorlatára, miszerint a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, és alkotmányjogi panasszal támadható {vö. 3395/2022. (X. 12.) AB végzés, Indokolás [49]}. Az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre.
- [36] 3.3. Az indítványozó által felhívott B) cikk (1) bekezdése szerinti követelmény nem tartalmaz olyan, Alaptörvénnyel biztosított, az egyén által érvényesíthető jogot, amelyre az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panasz lehet alapítani. Ez alól az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint kizárólag a felkészülési idő és a tiltott visszamenőleges hatály jelent kivételt {pl.: 3334/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [15]; 3318/2022. (VI. 30.) AB végzés, Indokolás [13]}. Nem tartalmaz olyan, Alaptörvénnyel biztosított, az egyén által érvényesíthető jogot a Nemzeti Hitvallás, az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése, az E) cikk, az M) cikk (2) bekezdése, a P) cikk (1) bekezdése, Q) és R) cikkei, valamint 28. cikke sem, így önmagában erre alkotmányjogi panaszt sem lehet alapítani.
- [37] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény ezen cikkeivel összefüggésben rámutat arra, hogy az államcél, illetve az iménti, követelményt előíró alaptörvényi rendelkezések megsértésének címén alkotmányjogi panasz keretében alkotmányellenesség megállapítása nem indítványozható. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jognak, a felhívott alaptörvényi rendelkezések címzettjei nem az indítványozó, nem biztosítanak számára (egyébként érvényesíthető) jogot, ezért alkotmányjogi panaszt sem lehet közvetlenül ezekre alapítani {3253/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [35]; 3273/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [30]–[32]}.
- [38] Az Alaptörvény I. cikke önmagában szintén nem alapjogot rögzít, hanem az alapjogok egymáshoz való viszonyára, annak alkotmányossági vizsgálatára vonatkozik, így alkotmányjogi panasz e tekintetben sem terjeszthető elő {v. ö. 3349/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [34]; 3292/2022. (VI. 10.) AB végzés, Indokolás [22]; 3367/2022. (VII. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}.

- [39] Nem tartalmazott önálló, alkotmányjogilag értékelhető indokolást továbbá az indítvány az Alaptörvény II. cikkével, illetve XXV. cikkével összefüggésben. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az ilyen indokolás hiánya az érdemi elbírálás akadályá {pl. 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [40] 4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel nem konjunktív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {vö. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [41] Az indítványozó indítványában részletezte, hogy az ügyében eljáró hatóságok és bíróságok – az álláspontja szerint – milyen hibákat követtek el a tényállás megállapítása, a bizonyítás és bizonyítékok megválasztása, a bizonyítékok mérlegelése, értékelése körében milyen hibákat követtek el, melyek kihatottak a tisztességes hatósági eljáráshoz aló joga, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, illetve jogorvoslathoz való joga érvényesülésére is. Az indítványozó mindezzel összefüggésben sérelmezte, hogy az érveit és bizonyítékait miként értékelték a hatóságok és bíróságok a hátrányára.
- [42] Az Alkotmánybíróság eljárásában azonban nincs lehetőség az alapügyben eljáró hatóságok és bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének felülbírálatára. Az Alkotmánybíróság bizonyítási tevékenységet nem végez és a tényállás körében az alapul fekvő döntés megállapításait veszi figyelembe. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e. Az Alkotmánybíróság azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelt-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogszabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat, a jogalkalmazó feladata {3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [43] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára, így a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat kizárólag szakjogi tartalmú kritikájára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}.
- [44] Az indítványozónak az alapügyben az ellenérdekű fél által (azaz nem az indítványozó által) bejelentett fellebbezésének késedelmes felterjesztésére vonatkozó kifogása kapcsán megjegyzi az Alkotmánybíróság a következőket.
- [45] Kétségtelen, hogy a XXIV. cikk (1) bekezdése az észszerű határidőn belüli ügyelintézést alkotmányos jogként rögzíti, ami értelemszerűen, természetszerűen az eljárási cselekményekre szabott törvényi határidők betartásának követelményét is magában foglalja. Ugyanakkor értelemszerű az is, hogy a jogérvényesítés keretében a jogorvoslat érvényét nem közömbösíti a késedelmesség. Másképpen szólva ezen a címen igény nem veszhethet el.
- [46] Ezzel összefüggésben értelemszerűen jelentősége van az eljárásban, az eljárás XXIV. cikk szerinti tisztességsége kapcsán annak, hogy az ellenérdekű jogorvoslatát az arra jogosult megismerhesse. Az iratokból viszont kitűnik, megállapítható (amint az indítványozó sem vitatja), hogy az ellenérdekű fél fellebbezésének tartalma az indítványozó számára, annak elbírálása előtt ismert volt, ahhoz hozzáfért, számára azt kézbesítették, annak tartalma a megismételt eljárás tárgyát képezte.
- [47] Az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bíróságok eljárásának, valamint határozatainak közvetlen felülbírálatát célozza, az alaptörvényi rendelkezések, illetve alaptörvény-ellenesség címen valójában nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozó, a döntésekkel szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint annak alapján vont jogkövetkeztetésének helytállóságát vitatja. A támadott ítéletek szerinti döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [48] Következésképpen az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, nem állapítható meg, hogy az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.

[49] 5. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2023. július 4.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1963/2022.

